

عنوان مقاله:

نسخه مثنوی مورخ ۶۷۷ قونیه و چاپهای متعدد مبتنی بر آن*

محل انتشار:

دوفصنامه زبان و ادب فارسی (نشریه سابق دانشکده ادبیات دانشگاه تبریز)، دوره 53، شماره 215 (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 35

نویسنده:

خلاصه مقاله:

چکیده در میان متون بیشمار ادب فارسی، مثنوی مولانا جزو نادر متنهایی است که از لحاظ باقی ماندن نسخه‌های معتبر و اهتمام به تصحیح آن، خوشفرجام و دوستکام بوده است. زمانی که نیکلسون به تصحیح آن همت گماشت و مجلدات نخستین آن را چاپ کرد (۱۹۲۵) هنوز بسیاری از متنهای مهم، ناشناخته در گوشه کتابخانهها گرد و خاک میخوردند. با اینکه نیکلسون قبل از شروع به کار تصحیح، سعی کرده بود همه نسخه‌های معتبر شناخته شده را گرد آورد ولی در حین تصحیح بود که به وجود نسخه‌هایی از قرن هفتم و نزدیک به زمان آفرینش متن پی برد که یکی از آنها نسخه مورخ ۶۷۷ محفوظ در موزه آرامگاه مولانا در قونیه بود. نیکلسون بعد از دریافت و ارزشیابی نسخه به اهمیت آن پی برد و در چاپ دفتر سوم به بعد آن را اساس قرارداد و برای نشان دادن تفاوت‌های ضبط آن با دو دفتر ۲ و ۳ ضمیمه‌هایی افزود. این نسخه در سال ۱۳۷۱ به همت نصرالله پورجوادی و متخصصان فنی مرکز نشر دانشگاهی و همکاری توفیق سبحانی به صورت عکسی (فاکسیمیل) به چاپ رسید و در دسترس پژوهشگران و علاقه‌مندان مولوی قرار گرفت. به جهت جایگاه بیبدیل این نسخه در حفظ صورت و قرائت درست مثنوی، چند تن از مثنوی پژوهان همزمان اقدام به چاپ آن کردند. این مقاله هزارو سیصد بیت آغازین دفتر اول را در شش چاپ مبتنی بر تک نسخه قونیه - که گاهی ضبط‌های چاپ نیکلسون را نیز به عنوان نسخه بدل در حاشیه افزودند - مقایسه و با چاپ عکسی مقابله کرده و اختلافها را بیت به بیت آورده است. این اختلافها به قرائت متفاوت از ضبطی واحد، اختلاف سلیقه مصححان در حفظ یا تغییر شیوه خط و طرز تلفظ کلمات، بیدقتی در مراحل حروفچینی و اغلاط چاپی و... مربوط میشود. این مقابله نشان داده است که در چاپهای اخیر، در قرائت متن بیش از آنکه چاپ عکسی مورد مراجعه باشد، به چاپهای حروفی قبلی نسخه قونیه و نیکلسون مراجعه شده است.

کلمات کلیدی:

مولانا، مولوی، مثنوی، تصحیح متون، نسخه قونیه، نیکلسون

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1199867>

